

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри іноземної
філології, українознавства

та соціально-правових дисциплін

Протокол № 1 від 01 вересня 2021 р.

Зав. кафедри

_____ С. А. Остапенко

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»

Ступінь: Бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Морозов В.В.

д.філос.н., доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість змістових модулів	2
Лекції, годин	56
Практичні / семінарські, годин	-
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6,5
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета – засвоєння знань з філософії як типу світогляду людини або сукупності поглядів на світ в цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних, праксеологічних та соціальних проблем буття; роз'яснення значущості гуманітарного знання за умов ускладнення міжіндивідуальних стосунків в сучасному суспільстві

Завдання: усвідомити сутність філософського розуміння світу, роль філософії в системі світогляду, її співвідношення з іншими типами освоєння людського буття;

забезпечити глибоке освоєння специфіки основних понять, світоглядних орієнтирів, соціальних критеріїв філософського знання в епоху Античності;

ознайомити студентів зі змістом середньовічних філософських концепцій;

показати роль епохи Відродження у філософській традиції та виокремити її роль у сучасності;

засвоїти філософську систему Нового Часу;

дослідити Німецьку Класичну філософію як джерело основних напрямів філософського пошуку;

систематизувати знання про сучасну філософію та новітні підходи до вирішення найважливіших філософських проблем;

встановлювати основні особливості формування та етапи розвитку української філософії;

вивчити онтологічні особливості та їх специфічні особливості у філософії;

показати основні концепції виникнення свідомості та визначити її специфічні властивості;

ознайомити з основними особливостями та формами пізнання; дослідити особливості діалектики як філософської категорії, розглянути її основні закони;

проаналізувати специфіку та особливості природи та суспільства як предмет філософського аналізу;

розглянути культуру як духовну субстанцію світу, основні етнологіко-історичні теорії культури;

сприяти засвоєнню основних особливостей соціального прогнозування та дослідженню специфіки і форм вирішення глобальних проблем сучасності.

Предмет: Філософське буття, історія філософії.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема №1. Філософський світогляд і його функції

Тема №2. Виникнення філософії. Антична філософська традиція

Тема №3. Середньовічна філософія

Тема №4. Філософія епохи Відродження

Тема №5. Філософія Нового Часу

Тема №6. Німецька Класична філософія

Тема №7. Сучасні філософські напрями

Тема №8. Українська філософська думка

Тема №9. Філософське розуміння світу: буття, матерія

Тема №10. Філософія свідомості

Тема №11. Пізнання і його основні форми. Філософія діалектики

Тема №12. Природа та суспільство як предмет філософського аналізу

Тема №13. Філософія культури

Тема №14. Соціальне прогнозування та глобальні проблеми

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

загальних програмних компетентностей:

здатність діяти на основі етичних міркувань;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми;

здатність до аналізу, оцінки, синтезу, генерування нових ідей;

здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

здатність ставитися із повагою до національних та культурних традицій населення інших країн. Демонструвати прихильність та етичність до несхожості та інших культур через особисті лідерські якості та менеджерський стиль;

здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;

здатність приймати обґрунтовані рішення;

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

здатність працювати в команді;
здатність працювати автономно;
здатність бути критичним та самокритичним;
здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;

професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях;

відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані, систематизувати й упорядковувати інформацію для вирішення комплексних задач професійної діяльності;

зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя;

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

основних філософських категорій та понять, витоків та специфіки історичного розвитку філософії, предмету та функцій філософії;

основних філософських підходів до розв'язання фундаментальних філософських проблем;

специфіки філософії як важливої форми суспільної свідомості, яка розкриває сутність світу, буття, їхнього взаємозв'язку та взаємовідношення, граничні основи буття світу і людини, створює передумови для раціонального осмислення людиною цілей і сенсу життя;

специфіки філософського підходу до пізнання, особливостей суб'єкта та об'єкта пізнання, основних принципів пізнання, рівнів та форм пізнання, тлумачення проблеми практики у філософії, існуючих у філософії концепцій істини;

– **уміння/навички:**

розрізняти та виявляти специфіку різних типів світогляду;

робити порівняльний аналіз філософського та конкретно-наукового тлумачення буття;

аналізувати структуру, ознаки та основні функції свідомості;

наводити конкретні приклади реальних виявлень діалектики при аналізі складних проблем психіки людини;

розрізняти метафізичну та діалектичну концепції розвитку світу;

наводити конкретні приклади реальних виявлень метафізики при аналізі проблем суспільства;

окреслювати умови, можливості та рівні пізнання, його різновиди та форми;

пояснювати відмінність між чуттєвим та раціональним рівнями пізнання;

виявляти відмінність між істинністю та правдою, а також складний зв'язок між істиною та знанням і пізнанням;

давати класифікацію та філософський аналіз глобальних проблем сучасності, розрізняти соціально-політичні та економічні засоби їх розв'язання;

демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя;

розуміти сутність внутрішнього світу людини та розглядати її в окресленнях свободи, пошуку та утвердження життєвих сенсів;

орієнтуватись в історичному процесі, розуміти процеси, що відбувається у сучасному суспільстві;

– **комунікація:**

ефективно встановлювати і підтримувати комунікацію в навчальних ситуаціях, типових для майбутньої професійної діяльності, використовуючи ситуативну взаємодію в обмеженому колі осіб;

підтримувати розмову та аргументувати відносно тем, що обговорюються під час дискусій та семінарів, представляти та обґрунтовувати свої погляди на теми обговорення, використовуючи мовні форми, властиві для ведення дискусій;

продукувати деталізовані усні і письмові повідомлення;

інтеграція до соціальних груп, здатність до ефективної роботи в команді, сприйняття критики, порад і вказівок;

пояснювати, комунікувати, передавати досвід колегам, керівникам тощо;

здатність ефективно формувати комунікативну стратегію;

спілкуватись в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі (наукові конференції, олімпіади, конкурси студентських наукових робіт, тощо);

– **відповідальність і автономія:**

розуміти, які ключові цінності, переконання та поведінка в академічному і професійному середовищі України відрізняються при порівнянні однієї культури з іншими;

розуміти різні корпоративні культури в конкретних професійних контекстах і те, яким чином вони співвідносяться одна з одною;

застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі;

належним чином поводити себе і реагувати у типових академічних, професійних, світських і повсякденного ситуаціях, а також знати правила взаємодії між людьми у різних ситуаціях;

здійснення обмежених управлінських функцій та прийняття рішень у звичних умовах з елементами непередбачуваності.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		л	п /с	лаб.	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Історико-філософська традиція					
Тема 1. Філософський світогляд і його функції.	11	4			7
Тема 2. Виникнення філософії. Антична філософська традиція	11	4			7
Тема 3. Середньовічна філософія	11	4			7
Тема 4. Філософія епохи Відродження	11	4			7
Тема 5. Філософія Нового Часу	11	4			7
Тема 6. Німецька Класична філософія	11	4			7
Тема 7. Сучасні філософські напрями	9	4			5
Тема 8. Українська філософська думка	9	4			5
Разом за змістовим модулем 1	84	32			52
Змістовий модуль 2. Прикладна філософія					
Тема 9. Філософський вимір буття і матерії	11	4			7
Тема 10. Філософія свідомості	11	4			7
Тема 11. Пізнання і його основні форми. Філософія діалектики	11	4			7
Тема 12. Природа та суспільство як предмет філософського аналізу	11	4			7
Тема 13. Філософія культури	11	4			7
Тема 14. Соціальне прогнозування та глобальні проблеми	11	4			7
Разом за змістовим модулем 2	66	24			42
Усього годин	150	56			94

Розподіл балів, які отримують студенти

Вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ рівень сформованості компетентностей студента оцінюється у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю – екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми	Аудиторна робота					Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Виконання практичних завдань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1							
Тема 1							
Тема 2							

Тема 3							
Тема 4							
Тема 5							
Тема 6							
Тема 7							
Тема 8							
Разом змістовий модуль 1					20	3	23
Змістовий модуль 2							
Тема 9							
Тема 10							
Тема 11							
Тема 12							
Тема 13							
Тема 14							
Разом змістовий модуль 2					25	2	27
Всього							50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
20	20	10		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	